

Statens vegvesen

Pressemelding

Telefon: 02030

Vår dato: 2011-12-20

Dieselbiler forurenser langt mer enn tidligere antatt

Utslipp av helseskadelig nitrogen dioksid fra vegtrafikken har økt i byene de siste årene. Utslippene fra nye dieselbiler og mange tunge kjøretøy er høyere enn forventet og forurensningen vil derfor øke i de nærmeste årene.

- Selv om partikkelutslippene har minsket, øker nitrogen dioksidutslippene (NO₂) fra vegtrafikken. Økningen skyldes den økende andelen dieselbiler. EUs avgasskrav til nye dieselbiler har i liten grad klart å fange opp utslippene av NO₂ i faktisk trafikk. Særlig er avvikene store for bykjøring og i kulde, sier Erik Figenbaum i Statens vegvesen.

Dette kommer fram i en studie gjennomført for Statens vegvesen og Klima- og forurensningsdirektoratet av Transportøkonomisk institutt i samarbeid med Norsk institutt for luftforskning. Bakgrunnen er at målinger av luftforurensningen i byene viser at NO₂-konsentrasjonene ikke reduseres som forutsatt, på tross av at kravene til avgassutslipp fra biler blir stadig strengere. Det har medført at forurensningsforskriftens bestemmelser om lokal luftkvalitet brytes i flere norske byer og at dette vil kunne vedvare frem mot 2025.

Markant høyere

Dieselbiler er mer energieffektive og gir dermed lavere utslipp av klimagasser enn bensinbiler. Dieselbilenes katalysatorer og partikkelfiltre, som er et svært effektivt tiltak mot partikkelutslippet fra dieselbilene, har medført en uønsket økning i andelen NO₂ av de nitrøse gassene som disse bilene slipper ut. I tillegg viser studien at dieselbilenes totale utslipp av nitrøse gasser varierer sterkt med kjøremønster og er mye høyere enn hva forskere og vegmyndigheter tidligere har antatt.

NO_x er en felles betegnelse for de nitrøse gassene nitrogenoksid (NO) og nitrogen dioksid (NO₂). – I følge rapporten kan NO_x-utslippet i bytrafikk være 10-40 ganger høyere for dieselbiler enn for tilsvarende bensinbiler. For NO₂ er forholdet enda verre fordi vi ser at NO i nye dieselbilers rensesystemer blir omdannet til NO₂, sier Figenbaum.

Strengere krav

Fra 2014 innføres det betydelig strengere avgasskrav til NO_x-utslipp fra biler. Studien anslår at NO_x-utslippene fra dieselpersonbilene som selges etter 2014 vil reduseres med 70 prosent. For tunge yrkesbiler er forventet reduksjon høyere.

- Vi regner med at de fleste bilene vil bli utstyrt med en form for aktiv NO_x-rensing. Det er imidlertid usikkert hvordan effekten blir i bytrafikk i et norsk klima, sier Erik Figenbaum. Utslippskravene kan bli skjerpet ytterligere før 2020, men dette er ikke tatt med i vurderingene i studien.

Øker mot 2015

Utslippsberegninger for norske storbyer tilsier at utslippet av NO₂ fra biltrafikken forventes å øke frem mot 2015, men at det så kan bli en reduksjon frem mot 2025. Det vil fortsatt kunne oppstå overskridelser av NO₂-grenseverdiene i forurensningsforskriften frem mot 2025.

- Statens vegvesen vil i 2012 gjennomføre egne avgasstester på biler som klarer de kommende avgasskravene fra 2014 for å redusere usikkerheten i hvordan utslippene utvikler seg i fremtiden, sier Figenbaum.

Tiltak

I rapporten skisseres mulige tiltak for å redusere NO₂-belastningen i byene. Statens vegvesen vil bruke resultatene fra prosjektet inn i videre arbeid med forslag til kortsiktige og mer langsiktige tiltak som kan bidra til at forurensningsforskriftens krav til NO₂-konsentrasjoner i byluften overholdes.

- Blant de tiltak som vi ser på er forslag til utforming av bestemmelser om lavutslippssoner med utslippskrav eller utslippsavhengige avgifter for kjøretøy som benyttes innenfor et sentrumsområde, sier Erik Figenbaum i Statens vegvesen.

Kontaktperson:

Sjefingeniør Erik Figenbaum, Statens vegvesen Vegdirektoratet
Telefon: 22 07 34 22, mobil: 905 73 398

For mer om NO₂, NO_x, helseskader, m.m., se: www.luftkvalitet.info